

om, hvorvidt Ministeriets parlamentariske Basis, altsaa ikke alene kirkelig set — det ærede Medlem Hr. Povlsen vilde ikke være Basis kirkelig set —, var i Orden; jeg gaar dog ud fra, at vi neppe faar nogen Dagsorden ved denne Lejlighed. Hvis vi skal tage Stillingen, saaledes som den er overfor det Lovforslag, vi her behandler, har den højtærede Kirkeminister, saa vidt jeg skønner, sin parlamentariske Basis i den allerbedste Orden. Han har jo det konservative Folkeparti bag sig, idet det i det væsentlige vil stemme for Lovforslaget, i alt Fald vil det vel ikke stemme derimod. Han har ogsaa med nogen Reservation det ærede Medlem Hr. Povlsen og det Parti, som staar bagved ham, og han har tillige sit eget socialdemokratiske Parti, saa jeg kan ikke se, der er noget i Vejen med den kirkelige parlamentariske Basis. (*Socialministeren* [Borgbjerg]: Ja, og nogle Venstremænd). Ja, lad mig tage dem med ogsaa, det er jo ikke de ringeste. Det er altsaa i god Orden, naar det gælder Afstemningen alene, men derimod er dette brede parlamentariske Grundlag neppe saa godt i Orden i en anden Henseende, nemlig med Hensyn til, hvad man vil kunne opnaa gennem dette Lovforslag, og hvordan man vil have dette Udvalg sammensat; der er det i Sandhed en broget Skare, den højtærede Kirkeminister har bag sig. Vi tager ikke fejl af, hvad det er, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen tilsigter. Jeg gaar ud fra, at der ikke er saadan nogen særlig Lyst hos ham til at forbedre Kirkens Adskillelse fra Staten, men derimod er der forskellige andre Ting, som han maaske kunde tænke sig at naa et Skridt hen imod ved dette Forslag om et kirkepolitisk Udvalg. Jeg skal ikke komme ind paa disse Ting, det vil jo vise sig senere hen. Saa vidt jeg erindrer, var det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen i Hovedtrækkene vistnok tilfreds med Udvalgets Sammensætning, det var kun Enkelthederne, han ikke var helt tilfreds med, saa for hans Vedkommende er Forskellen maaske ikke saa stor. Men des større var den for det ærede Medlem Hr. Povlens Vedkommende, som ikke en Gang kunde anerkende det Grundlag, hvorpaa den højtærede Minister har udarbejdet sit Lovforslag, men vilde have et kirkepolitisk Udvalg sammensat, saa vidt jeg forstod, efter Valg indenfor dette høje Ting, som raader over Folkekirken Ve og Vel, timelig set. Og Socialdemokratiet med den højtærede Socialminister og nu Ordføreren i Spidsen har jo ikke

nogen mere brændende Længsel — det blev slaaet fast med 4 Tommers Søm først at den højtærede Socialminister og nu af den socialdemokratiske Ordfører, og jeg maa gaa ud fra, at det dækker ogsaa den højtærede Kirkeministers Mening — end at faa drøftet og lagt til Rette i god Tid, hvordan Forholdene skal ordnes, naar Kirke og Stat skal skilles ad. Det er det, de vil bruge Udvalget til.

Man kan altsaa sige, at det er en saare broget Række af Bevæggrunde, der findes bag dette Forslag, og jeg undres paa, hvorledes det kommer til at se ud. Hvis Udvalget bliver nedsat, vil jeg undres paa, hvorledes der kommer et saadant inderligt og hjerteligt Samarbejde mellem det konservative Folkeparti med det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen i Spidsen, det radikale Parti med det ærede Medlem Hr. Povlsen i Spidsen, det socialdemokratiske Parti med dettes ærede Ordfører og to saa kirkeinteresserede Medlemmer som den højtærede Kirkeminister og den højtærede Socialminister, denne sidste til at hvise i Kirkeministerens Øre, hvad han skal gøre. Det tror jeg er værd at skænke en lille Overvejelse, og mig fører denne Overvejelse derhen, at det maaske var lige saa rigtigt at undgaa at faa et saa uensartet kirkepolitisk Udvalg samlet. Jeg fik i Gaar Skyld for at være Optimist; det er jo ikke noget saa slemt at være Lysseer, og det kan godt være, at at jeg har lidt af det, det vil jeg ikke benægte, men det kan i Sandhed siges, at den Optimisme, som raader i mit Hjerte, er svag i Sammenligning med den, som de tre Partier sidder inde med, hvis de tror, at der skal komme et enkelt og fast gennearbejdet Forslag, som skulde vinde et stort Flertal i dette Folk, og som skulde løse alle Vanskeligheder, ud af et Udvalg med de Arbejdsvilkaar, som dette Udvalg efter sin Sammensætning vil faa.

Jeg vil gerne gøre endnu en lille Bemærkning til den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti, det ærede Medlem Hr. Kammersgaard. Det ærede Medlem udtrykte sig saaledes, at det var meget værd at faa fastsat de Vilkaar, under hvilke Stat og Kirke kunde skilles ad, saaledes at de kunde være klarlagt, naar Adskillelsen en Gang kom, og den vilde jo komme. Ja, det kan godt siges, men der kunde dog hænde disse Vilkaar noget menneskeligt, hvis man lægger dem til Rette nu i dette Øjeblik. Jeg sætter, at det kirkepolitiske Udvalg mod min Forventning skulde eje alle de Egenskaber, som skal til for at